

Antagen av Delegationen för cirkulär ekonomi 2020-02-20

Delegationen för cirkulär ekonomi Verksamhetsplan 2020

Innehåll

Introduktion till Verksamhetsplanen	2
Bakgrund	2
Delegationens uppdrag	2
Mål 1 En strategi för Delegationens arbete	3
Mål 2 Kontaktpunkt mellan relevanta aktörer	3
Mål 3 Identifiera hinder och motverkande styrmedel; förslag till regeringen.....	5
Mål 4 Utgöra ett kunskapscentrum.....	6
Mål 5 Utse Referensgrupp.....	6
Delegationens fokusområden i dagsläget.....	7
Plast.....	8
Offentlig upphandling.....	8
Design för cirkularitet.....	8
Styr signaler för 2020	9
Januariavtalet	9
BP20	9
Klimatpropositionen	9
Agenda 2030.....	10
The European Green Deal - den gröna given.....	10
Övriga ramar för Delegationens arbete	11
Bilaga 1 - Delegater	13
Bilaga 2 Sammandrag av verksamheten 2019.....	14

Introduktion till Verksamhetsplanen

Verksamhetsplanen för 2020 är ett levande dokument, som kommer att uppdateras kontinuerligt. De aktiviteter som presenteras är beslutade och i olika stadier av genomförande. Det finns ytterligare aktiviteter som bereds och när beslut har fattats kommer de att presenteras i denna plan. Denna plan omfattar i första hand Delegationen för cirkulär ekonomis (Delegationen) aktiviteter under första kvartalet 2020.

Bakgrund

Baserat på ett förslag i SOU Från värdekedja till värdecykel¹ beslutade regeringen den 12 april 2018 att en delegation för cirkulär ekonomi (Delegationen) skulle inrättas i syfte att nationellt och regionalt stärka samhällets omställning till en resurseffektiv, cirkulär och biobaserad ekonomi. Genom ytterligare två regeringsbeslut¹ förordnade regeringen Åsa Domeij, Axfood, som Delegationens ordförande samt åtta personer som delegater (se bilaga 1). Under 2019 har Anna Felländer bett om entledigande och under 2020 beräknas Delegationen kompletteras med ytterligare några personer. Delegationerna förordnas i personlig kompetens.

Delegationen och dess kansli placerades på Tillväxtverket och Delegationen inledde sitt arbete i januari 2019. Budget till genomförande av uppdraget är 5 miljoner kronor per år under 2018 - 2020.

Delegationens placering på Tillväxtverket

Tillväxtverkets övergripande uppdrag är att främja hållbar näringslivsutveckling och regional tillväxt samt att genomföra strukturfondsprogrammen. Genom placeringen av Delegationen och kansliet på Tillväxtverket skapas goda möjligheter för Delegationen att dra nytta av Tillväxtverkets kunskap om och vidareutveckling av miljödriven affärsutveckling och cirkulär ekonomi. Det bör noteras att Delegationen för cirkulär ekonomi är ett rådgivande organ till regeringen och ansvarar för och fattar sina egna beslut. Delegationen och dess kansli är alltså inte en del av Tillväxtverket men betalar en OH-kostnad till myndigheten för att kunna använda dess resurser såsom lokaler, ekonomiadministration mm.

Delegationens uppdrag

Delegationens uppdrag har en övergripande målsättning; att nationellt och regionalt stärka samhällets omställning till en resurseffektiv, cirkulär och biobaserad ekonomi. För att nå dit specificerar uppdraget fem konkreta mål. De presenteras nedan tillsammans med de aktiviteter som Delegationen avser genomföra under 2020. Texten under rubriken Aktiviteter 2020 kommer att uppdateras för varje mål allt eftersom Delegationen initierar nytt arbete.

---

¹ Från Värdekedja till värdecykel – så får Sverige en mer cirkulär ekonomi
Betänkande av Utredningen cirkulär ekonomi (utredare Ola Alterå)

Mål 1 En strategi för Delegationens arbete

Utarbeta en strategi för Delegationens arbete med en omställning till en resurseffektiv, cirkulär och biobaserad ekonomi. Den ska inkludera hur omställningen kan stimuleras på olika nivåer i samhället samt bland annat utgå från betänkandet om cirkulär ekonomi (SOU 2017:22)

Aktiviteter 2020

Rapportering

- Avrapportering ska lämnas till Regeringskansliet senast den 1 mars (Delegationen kan välja att även lämna delrapporter/inspel vid andra tidpunkter).
- Delegationen tog initiativ till ett omfattande inspel rörande den nationella strategin för cirkulär ekonomi som regeringen ska ta fram under 2020. Inspelet skickades in i december 2019 och därför kommer Delegationen att ansöka hos Miljödepartementet om förlängd rapporteringstid för den ordinarie avrapporteringen (som skulle gjorts den 1 mars 2020).
- Delegationen ska ta fram en tydlig vision om det cirkulära samhället. Delegationen avvaktar den nationella strategin och det narrativ som strategin kommer att innehålla. Delegationens vision kan sedan lanseras som ett svar på denna.

Delegationsmöten

- Delegationsmöten kommer att hållas cirka en gång i månaden under 2020, både i Stockholm och virtuellt.

Mål 2 Kontaktpunkt mellan relevanta aktörer

Vara en kontaktpunkt mellan relevanta aktörer i syfte att underlätta arbetet och skapa synergier.

Aktiviteter 2020

Delegationen har en funktionsbrevlåda med daglig bevakning. Merparten av frågorna rör inbjudningar att tala vid olika seminarier, konferenser, branschdagar mm och frågor från allmänheten. Kansliet lämnar då kontaktuppgifter till aktörer både internt inom myndighetssfären men även till forskningsinstitut, branschorganisationer mm. Kansliet bedömer att denna funktion kommer att bli ännu viktigare under 2020 när den nya webben har presenterats.

Samverkan med statliga aktörer

Fossilfritt Sverige

- Delegationen kommer i år att inleda samverkan med Fossilfritt Sverige, bland annat kring offentlig upphandling.

Naturvårdsverket

- Enligt §1 Förordning (2012:989) med instruktion för Naturvårdsverket ska myndigheten "verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljökvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling". Generationsmålets innehåll är bland annat att kretsloppen är resurseffektiva och så långt som möjligt fria från farliga ämnen, en god hushållning sker med naturresurserna och konsumtionsmönstren av varor och tjänster orsakar så små miljö- och hälsoproblem som möjligt. Denna målsättning kan ge synergieffekter med Delegationens uppdrag och Delegationen har därför inlett samverkan med Samhällsavdelningen på Naturvårdsverket.
- Under år 2020 kommer den platsamordnare som föreslogs i utredningen *Det går om vi vill – förslag till en hållbar plastanvändning*² att tillsättas med placering på Naturvårdsverket. Från Miljödepartementet har det kommit styrsignaler att Delegationen ska fortsätta arbeta med plast och Delegationen har därför också inlett samverkan med Naturvårdsverket kring plast för att optimera resursanvändning och undvika dubbelarbete.

Samverkan med andra statliga aktörer

- Samverkan med Konsumentverket, Upphandlingsmyndigheten, SKR och Kammarkollegiet har inletts. Se rubrik Mål 5 Utse referensgrupp.

Samverkan med andra aktörer

- Delegationen har inlett samverkan med Hagainitiativet som tagit fram rapporter till Nordiska Ministerrådet. Tänkbara teman för samverkan är företagsledningars syn på hur hinder för hur företag ställer om till cirkularitet och hur man skapar extern trovärdighet och undviker green wash.
- Delegationen har en delegat i det strategiska innovationsprogrammet Näringslivets klimatomställning och överväger olika former av samverkan.
- Delegationen kommer att i samverkan med KTH anordna ett seminarium i vår om målkonflikten mellan en giftfri miljö och en cirkulär ekonomi
- Relevanta strategiska innovationsprogram har träffat delar av Delegationen för att diskutera samverkan. Ett nytt dialogmöte planeras till våren 2020.
- Delegationen och kansliet deltar regelbundet i seminarier, konferenser, workshops med mera för att presentera Delegationens arbete. Antalet inbjudningar ökar successivt.

---

² SOU 2018:84

Mål 3 Identifiera hinder och motverkande styrmedel; förslag till regeringen

Identifiera hinder och motverkande styrmedel, behov av utbildning, information samt ge råd och föreslå kostnadseffektiva åtgärder till regeringen.

Aktiviteter 2020

Förslag till Förordningsändring - Skatt på kemikalier i viss elektronik

- Delegationen har skickat in ett förslag till Regeringskansliet om den skatt på kemikalier i viss elektronik som infördes 2017. Delegationens slutsats är att den nuvarande skattens konstruktion motverkar det övergripande syftet att främja cirkularitet. Därför bör skatten tas bort på begagnade produkter när de återförs till marknaden.

Kretsloppsdelegationens rapporter

- Delegationen har anlitat en konsult för att gå igenom Kretsloppsdelegationens rapporter. Syftet är att skapa en lista över förslag som ej genomförts och som kan vara värda att uppmärksamma igen. Arbetet ska vara klart till den 15 juni 2020.

Green Deals³

- Delegationen kommer under 2020 att undersöka om det går att modifiera den nederländska så kallade Green Deals för svenskt bruk. En Green Deal handlar om att i liten skala prova något som kanske kräver dispens från gällande regler, men som kan ge information om befintligt regelverk behöver förändras. Ett exempel är att försöka korta miljötillståndsprocesser, som Delegationen erfar ofta upplevs som onödigt långdragna och därmed hämmande för verksamheten. Under 2020 kommer Delegationen att besöka Nederländerna för att inhämta mer kunskap om Green Deals och övriga goda exempel, som skulle kunna prövas i Sverige. Som ett nästa steg kommer en kartläggning att göras av områden i Sverige, där möjligheter att genomföra en modifierad Green Deal kan finnas.

Bonus Malus

- Under 2019 genomförde en upphandlad konsultbyrå en förstudie om ett Bonus Malus system för plastförpackningar. Delegationen har för avsikt att låta ta fram en huvudstudie under 2020 som mer grundligt beskriver styrmedlets funktion och effekter.

---

³ Green Deal – den nederländska modellen – brukar kallas green deal på svenska också. Den Green Deal som EU aviserat har översatts med gröna given på svenska.

Mål 4 Utgöra ett kunskapscentrum

Utgöra ett kunskapscentrum och svara för omvärldsbevakning genom att samla goda exempel och information om pågående betydande initiativ samt underlätta en effektiv samverkan mellan dessa.

Aktiviteter 2020

Presentation av ny websida

- Under våren 2020 (preliminärt mars) kommer Delegationen att presentera en ny hemsida, logotype och grafisk profil som ett led i uppbyggandet av ett virtuellt kunskapscentrum.

Kommunikation

Under första kvartalet 2020 kommer kansliet att ta fram en kommunikationsplan, som bland annat ska omfatta

- Nyhetsbrev
- Trycksaker; presentation av Delegationen mm
- Pressmeddelande, foto med mera i samband med Delegationens arrangemang
- Redaktionellt arbete med den nya websidan

Fortsatt samverkan med de strategiska innovationsprogrammen

- Programcheferna för ett antal strategiska innovationsprogram är relevanta för cirkulär ekonomi träffade Delegationens ordförande Åsa Domeij, professor Monica Bellgran samt kansliet den 3 oktober. Syftet med mötet var att skapa en totalbild av vad som görs i programmen beträffande cirkulär ekonomi och möjligheter till samverkan. Delegationen uppmuntrade dem att komma med förslag på Green Deals och ett nytt möte är planerat till den 19 mars 2020.

Mål 5 Utse Referensgrupp

Utse en referensgrupp med relevanta aktörer som med sin sakkunskap och erfarenhet ska stödja delegationens arbete. Delegationens ordförande sammankallar referensgruppen.

Referensgrupper

Delegationens Referensgrupp; till att börja med indelad i tre undergrupper för Plast, Offentlig upphandling och Design för cirkularitet, omfattar 55 personer (januari 2020) och modifieras utefter behov. Under 2019 introducerades en webbaserad arbetsyta via Microsoft Teams som möjliggör ökad samverkan och gemensamt arbete inom Referensgruppen under 2020. Referensgruppen kommer involveras i

Delegationens arbete via denna yta samt genom andra mötesformer, till exempel workshops och seminarier.

Initiativgrupper inom Referensgruppen

Utifrån processen med referensgruppen framkom under 2019 ett förslag att initiera en initiativgrupp som skulle undersöka möjligheterna att öka återvinningen av sällsynta jordartsmetaller i batterier genom kravställning i offentlig upphandling. Den 13 februari 2020 möts denna grupp för att påbörja sitt arbete. Det har även av referensgruppsmedlemmar samt externa intressenter uttryckts intresse att skapa ytterligare initiativgrupper inom områdena byggmaterial, ideell second hand och frivilligt åtagande om garanterad livslängd på produkter. Initiativgruppernas roll är att ta fram en problemformulering samt konkreta förslag som kan läggas fram till Delegationen för att eventuellt tas vidare i rapporteringen till regeringen.

Kansliet kommer också att ta fram ett kortfattat mandat för initiativgrupperna så att de hanteras enhetligt.

Startade och påtänkta initiativgrupper inom Referensgruppen

Tema	Status
Jordartsmetaller i batterier – krav i offentlig upphandling	Pågår
Cirkulär anläggningsindustri	preliminär start i februari
Ideell second hand	preliminär start i mars
Affärsdrivande second hand	preliminär start i april
Frivilligt åtagande om garanterad livslängd	preliminär start i mars

Utvecklingen av ytterligare initiativgrupper kommer att kunna följas på Delegationens websida.

Delegationens fokusområden i dagsläget

Delegationen inledde sitt arbete med en bred genomlysning av frågor som främjar en resurseffektiv, cirkulär och biobaserad ekonomi i Sverige och fattade beslut att till en början begränsa sig till tre fokusområden; plast, offentlig upphandling och design för cirkularitet. Arbetet inom dessa områden bidrar till att uppfylla de fem mål som beskrivits tidigare i Verksamhetsplanen. Fokusområdena tangerar och överlappar flera andra områden, till exempel har textil och plast nära kopplingar. Till exempel innehåller kläder som är gjorda av syntetiska material plastpartiklar som lossnar när vi tvättar dem. Plastpartiklarna är så små att reningsverken kanske inte lyckas fånga upp dem och därför riskerar de att hamna i hav och sjöar. Till syntetiska material hör bland annat polyester, akryl, polyamid och nylon som alla är framställda av plast.

Delegationen avser också att bredda perspektivet framöver och titta på samhället ännu djupare ur ett systemperspektiv.

Plast

Delegationen valde plast av flera anledningar. Det finns en stor outnyttjad potential i att samla in, sortera och återvinna plast, vilket i sin tur leder till ökad tillgång på återvunnet material. Detta bygger på rena, säkra och kontinuerliga materialflöden. Därigenom aktualisera också frågorna om ett förändrat producentansvar och spårbarhet. Den plastsamordnare som föreslogs i SOU⁴ är under tillsättning på Naturvårdsverket och Delegationen har tagit kontakt för att finna samverkansmöjligheter. Plastfrågan är högaktuell i EU, under de senaste åren har till exempel EUs plaststrategi och förbudet mot engångsplast beslutats. I Sverige pågår omfattande forskning kring plast och Sverige har Europas modernaste plaståtervinningsanläggning (Svensk plaståtervinning i Motala).

Offentlig upphandling

Offentlig upphandling omsätter enorma summor, vilket ger upphandlare stor möjlighet att påverka vilka krav som ställs vid upphandling. Stat/region/kommun bör vara förebilder och bidra med kunskap. Upphandlingsmyndighetens regleringsbrev för 2020 har förtydligats; myndigheten ska bland annat "öka kännedomen om hur offentlig upphandling kan användas som ett viktigt verktyg för att bidra till en cirkulär ekonomi" och "se över hur strategisk upphandling kan främja en cirkulär ekonomi genom hela inköpsprocessen".

Delegationen hade ett mycket uppskattat seminarium om cirkulära krav i offentlig upphandling och bildade då en samverkansgrupp med SKR och Kammarkollegiet för att bidra till Upphandlingsmyndighetens arbete.

Delegationen är också representerad i styrelsegruppen för RE:Sources projekt *Testa cirkulär upphandling i praktiken*.

Design för cirkularitet

Delegationen har ingående diskuterat att en förlängning av material- och produktliv måste tas med redan i designstadiet av produktionsprocesser och produkter. Det är kapitalkrävande och kommersiellt osäkert, att testa nya produktionssätt och produkter. Innovationer behöver kunna skalas upp och kommersialiseras. Som presenterats under rubriken Mål 4 Utgöra ett kunskapscentrum har Delegationen skapat ett forum för programcheferna för de strategiska innovationsprogrammen att träffas och detta arbete kommer att fortsätta under 2020.

I januari i år har VINNOVA en utlysning inom programmet Cirkulär och biobaserad ekonomi *Från teori till praktik*, som vänder sig till "aktörskonstellationer som vill analysera policyfrågor och beteendefaktorer som motverkar en omställning till en cirkulär och/eller biobaserad ekonomi".

---

⁴ Det går om vi vill – förslag till en hållbar plastanvändning" (SOU 2018:84)

Styrsignaler för 2020

Delegationen har i uppdrag att vara ett nav för Sveriges omställning från en linjär till en cirkulär ekonomi. Delegationen håller sig informerad om statliga styrdokument, bland annat de som presenteras nedan, för att undersöka om det kan finnas outnyttjade synergieffekter eller målkonflikter som bör uppmärksammas. Som tidigare nämnts fattar Delegationen och ansvarar för sina egna beslut och har därmed möjlighet att lägga förslag som inte är harmoniserade med styrsignalerna. Delegationen är positiv till regeringens kommande nationella strategi för cirkulär ekonomi och hoppas kunna bidra till dess genomförande.

Januariavtalet

Kapitlet Miljö och klimat innehåller flera punkter av stor betydelse för Sveriges omställning till en cirkulär ekonomi. Punkt 38 Stärk utvecklingen av en resurseffektiv, cirkulär och biobaserad ekonomi aviserar ett flertal utredningar och översyner av relevant lagstiftning. Delegationen håller sig uppdaterad om hur Januariavtalet successivt genomförs för att undvika dubbelarbete.

BP20

I budgetpropositionen för 2020 (UO20) konstaterar regeringen i avsnittet Politikens inriktning att "Utvecklingen mot en cirkulär ekonom är central för att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland" och att regeringen kommer att "ta fram en nationell strategi för cirkulär ekonomi". Regeringen anser att "Takten i arbetet med omställningen till en cirkulär ekonomi behöver öka". I BP20 lyfts flera områden som regeringen anser vara viktiga, till exempel att "näringslivet är en central aktör för omställningen till ett klimatneutralt samhälle och genomförandet av Agenda 2030" och att "för omställningen till en cirkulär ekonom kommer bland annat forskning och innovation om en hållbar och giftfri kedja för återvinning av material att vara viktig". Regeringen förtydligar också hur Sverige kommer att agera inom EU – som en av de mest ambitiösa parterna – vad gäller återvinning av plast och utfasning av all engångsplast samt inom förhandlingarna av det nya ramprogrammet för forskning och innovation, Horisont Europa, som regeringen anser kommer att utgöra ett viktigt bidrag till klimatomställningen.

Klimatpropositionen

Regeringens proposition En samlad politik för klimatet – klimatpolitisk handlingsplan överlämnades till riksdagen den 17 december 2019. Detta är den första av de handlingsplaner som, enligt Klimatlagen, ska tas fram vart fjärde år. Denna handlingsplan bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna. Regeringen konstaterar att "Sverige ska visa att det går att ställa om och bli ett fossilfritt land med bibehållen konkurrenskraft och välfärd" och Riksdagen har sedan tidigare tillkännagett att "klimatpolitiken ska sträva efter att uppnå minskade utsläpp med bibehållen god ekonomisk tillväxt..."

I handlingsplanen redogörs både för de territoriella utsläppen (samt upptagen) och de konsumtionsbaserade, som kompletterar de territoriella genom att spegla Sveriges befolknings totala påverkan på klimatet. I denna siffra ingår även utsläpp från varor och tjänster som producerats i utlandet och utsläpp från utrikesresor.

I kapitlet *Förutsättning för omställning* lyfter regeringen fem områden som anses

särskilt viktiga för omställningen till ett fossilfritt samhälle, varav ett är ”ökad cirkularitet och resurseffektivitet” och konstaterar att ”en cirkulär ekonomi är avgörande för att förebygga och minska utsläppen av växthusgaser och utgör därför ett viktigt bidrag till klimat- och hållbarhetsarbetet globalt”. Samtliga områden⁵ är dock relevanta för Sveriges omställning till en cirkulär ekonomi.

Agenda 2030

I regeringsförklaringen den 10 september 2019 konstaterade Statsministern att ”Vår generation är ... den sista som kan stoppa den globala uppvärmningen. Sverige ska gå i bräschen för Agenda 2030”. Omställningen till en cirkulär ekonomi bidrar till flera av Agendans hållbarhetsmål, först och främst SDG 12 om hållbara konsumtions- och produktionsmönster. Agendan utgör dock en helhet av odelbara mål och omställningen till en cirkulär ekonomi bidrar också väsentligt till SDG 7 (hållbar energi), 9 (hållbar industri, innovationer och infrastruktur), 11 (hållbara städer och samhällen), 13 (bekämpa klimatförändringarna) och 15 (ekosystem och biologisk mångfald).

Hållbarhetsmål 12 – Hållbara konsumtions- och produktionsmönster, syftar bland annat till att världens länder senast:

2030 ska uppnå en hållbar förvaltning och ett effektivt nyttjande av naturresurser, 2020 uppnå miljövänlig hantering av kemikalier och alla typer av avfall under hela deras livscykel och

2030 väsentligt minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.

Även andra beslut från regering och riksdag, till exempel Energiöverenskommelsen, är viktiga för Sveriges omställning till en cirkulär ekonomi. Regeringen och partierna är överens om att Sverige ska ha ett robust elsystem med en hög leveranssäkerhet, en låg miljöpåverkan och el till konkurrenskraftiga priser.

The European Green Deal⁶ - den gröna given

Delegationen följer utvecklingen av cirkulär ekonomi och övriga politikområden med koppling till omställningen till en cirkulär ekonomi. EU-kommissionens *Den gröna given* är en strategi för hur EU ska hantera de stora utmaningarna relaterade till miljön, klimatförändringarna, förlust av biodiversitet och hot mot hav och skogar. Ett av elementen i *Den gröna given* är *Mobilisera industrin för en ren och cirkulär ekonomi*. Inom elementet lyfter EU-kommissionen specifikt byggnad och renovering, smart mobilitet, hållbar livsmedelskedja (From Farm to Fork), bevarande och återställande av ekosystem och biodiversitet och en noll-ambition för nedsmutsning för en giftfri miljö. Dessutom lyfts vikten av att hållbarhet beaktas i hela EUs regelverk. Under våren 2020 förväntas även en *Handlingsplan för cirkulär ekonomi för ett renare och mer konkurrenskraftigt Europa* presenteras.

---

⁵ 1) förutsättningar för elektrifiering, 2) en växande bioekonomi inom hållbara ramar 3) fossilfri tillgänglighet 4) ett investeringsklimat och finansmarknad som underlättar för omställning 5) se ovan 6) en innovationspolitik för morgondagens lösningar samt 7) en inkluderande omställning

⁶ Brussels, 11.12.2019 COM (2019) 640 final Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions

Övriga ramar för Delegationens arbete

Avgränsningar

Delegationen kommer att fortsätta med de initiala fördjupningsområdena plast, offentlig upphandling och design för cirkularitet men kommer även att titta djupare på samhällsutvecklingen ur systemperspektiv. Ju mer Delegationen fördjupar sig i områdena desto tydligare blir det att de griper in i varandra. Under 2020 kommer förmodligen Referensgruppen att till största delen arbeta i mindre expertgrupper baserade på konkreta frågeställningar inom de tre fördjupningsområdena.

Samordning

Delegationen är ett rådgivande organ till regeringen och fattar och ansvarar för sina egna beslut.

Kvalitetssäkring

Delegationens Referensgrupp ska bistå Delegationen med expertkunskap och lämna synpunkter på Delegationens förslag. Delegationen upphandlar också expertkunskap när så bedöms lämpligt och samverkar med andra myndigheter.

Riskanalys

De risker som kan identifieras är bland annat att Delegationens arbete inte leder till förslag på styrmedel som ger konkreta resultat i form av ändrad/nyskapad lagstiftning eller offentliga ekonomiska satsningar där sådana behövs. Det finns ibland en förväntan från samhälle/massmedia på stor transparens och snabbhet i leverans. Regeringen fattade beslut vid sitt sista möte innan valet och under tiden mellan valet och att Januariavtalet slöts kunde regeringen av konstitutionella skäl inte ta några initiativ. Därför kan sägas att Delegationens arbete kom igång konkret först efter årsskiftet 2018–2019. Detta är viktigt att påpeka om tidpunkten/erna för presentation av Delegationens resultat skulle komma att ifrågasättas.

Som påtalat under rubriken Klimatpropositionen är det viktigt att klimatarbetet och omställningen till en cirkulär ekonomi samverkar. En bioekonomistrategi ska också tas fram (ska kompletteras med referens) och den behöver också harmoniera med Sveriges omställning från en linjär till en cirkulär ekonomi.

Rapportering och uppföljning

I uppdraget ingår att Delegationen ska rapportera till Regeringskansliet (Miljödepartementet med kopia till Näringsdepartementet) senast den 1 mars varje år. Miljödepartementet har dock informerat om att detta datum är flexibelt.

Delegationens arbete kommer huvudsakligen att följas upp via redan befintliga indikatorer för bland annat genomförandet av miljömålen, Agenda 2030 och relevanta myndigheters ordinarie uppföljning. Dubbelarbete ska undvikas.

Uppföljning via enkätutskick görs efter Delegationens arrangemang är öppna för externa gäster.

Informations- och förankringsplan

Delegationen är placerad på Tillväxtverket och betalar OH-kostnader för att ha tillgång till administrativt stöd av olika slag och kommunikationsstöd på myndigheten. Delegationens förankring är regeringsuppdraget, BP-texterna och Januariavtalet. Till detta kommer olika propositioner, till exempel Klimatpropositionen och relevanta

myndigheters regleringsbrev och instruktioner.

Organisation - Delegation och kansli

Delegationens kansli är placerat på Tillväxtverket och bemannat med kanslichef, två handläggare och en koordinator.

Delegationens budget

Delegationens budget uppgår enligt BP 2018 till fem miljoner kronor (Utgiftsområde 20) om året 2018–2020. Medlen hanteras inom Tillväxtverkets ekonomiska förvaltningssystem med månatliga avstämningar av utfallet.

Bilaga 1 - Delegater

- Åsa Domeij, Ordförande (Axfood)
- Caroline Ankarcrona (IVA)
- Catrin Gustavsson (Södra)
- Klas Gustafsson (Tekniska Verken, Linköping)
- Lina Bergström
- Monica Bellgran (KTH)
- Weine Wiqvist (Avfall Sverige)
- Jonas Carlehed (IKEA)

Bilaga 2 Sammandrag av verksamheten 2019

Delegationen sammanträdde för första gången i december 2018 och verksamheten inleddes efter årsskiftet. 2019 inledde Delegationen med att skapa sig en bred överblick över vad som rör sig inom cirkulär ekonomi i Sverige. Vid de 8 delegationsmötena deltog sammanlagt 15 externa föreläsare som presenterade sin verksamhet och svarade på frågor.

Syftet med genomlysningen var att Delegationen skulle kunna fatta ett väl underbyggt beslut om vilka områden som det konkreta arbetet skulle inledas med. Vid delegationsmötet den 13 mars beslutade Delegationen att inleda arbetet med tre områden; plast, offentlig upphandling och design för cirkularitet.

Enligt uppdraget skulle Delegationen tillsätta en referensgrupp, och en Kick-off för det dryga femtiotalet medlemmar hölls den 14 juni. Referensgruppens uppgifter omfattar bland annat att ge expertråd om vad det finns hinder och motverkande styrmedel, föreslå konkreta åtgärder, vara bollplank för Delegationens förslag och förmedla goda exempel.

På uppdrag av Delegationen genomförde kansliet tre fördjupningar; en per fokusområde. De beskrivs nedan.

1. Samverkan med de tre strategiska innovationsprogrammen

Programcheferna för ett antal strategiska innovationsprogram relevanta för cirkulär ekonomi¹ träffade Delegationens ordförande Åsa Domeij, professor Monica Bellgran samt kansliet den 3 oktober. Syftet med mötet var att skapa en totalbild av vad som görs i programmen beträffande cirkulär ekonomi och möjligheter till samverkan. SIP-cheferna uttryckte uppskattning för att de erbjudits en arena att träffas och var positiva till att samarbeta mer framöver. Delegationen uppmuntrade dem att komma med förslag på Green Deals och ett nytt möte är planerat till slutet av mars 2020.

2. Seminarium offentlig upphandling

Som en del i arbetet inom fokusområdet offentlig upphandling anordnade kansliet den 25 november ett seminarium i Stockholm med fokus på cirkulära kravkriterier i offentlig upphandling. Medarrangörer var SKR och Upphandlingsmyndigheten. Målgrupperna för seminariet var upphandlare, inköpare, inköpsansvariga och miljöstrateger. Syftet var att lyfta goda exempel för att inspirera till fler cirkulära upphandlingar, samt för deltagarna att i en workshop diskutera möjliga krav att ställa vid upphandling av textilier, byggmaterial samt produkter som innehåller metaller. För att tillgängliggöra seminariet webbsändes förmiddagens presentationer via Tillväxtverkets hemsida och samlade där en publik på cirka 70 personer, ungefär 60 personer deltog på plats. Deltagarna uttryckte uppskattning över seminariet och var positiva till att Delegationen valt att fokusera på offentlig upphandling som ett fokusområde. Återkopplingen från deltagarna, resultatet från workshopen och input från referensgruppen gav bra material inför Delegationens kommande arbete inom fokusområdet offentlig upphandling. På plats beslutade Kammarkollegiet för att ansluta sig till den arbetsgrupp som arrangörerna av seminariet skapat.

3. Bonus malus system för plastförpackningar

Hösten 2019 genomfördes en förstudie av det oberoende konsultföretaget Profu om ett Bonus malus system för plastförpackningar. Förstudiens syfte var att ta fram principer för en bonus malus system för plastförpackningar samt problematisera områden som kan fördjupas i en huvudstudie. Förstudien slutrapporterades för Delegationen den 6 december. Förstudiens resultat visar på att ett Bonus malus system kan bidra till en förbättrad återvinning och att Delegationen bör gå vidare med en huvudstudie som mer grundligt beskriver styrmedlets funktion och effekter. Delegationen beslutade under delegationsmötet den 6 december att kansliet ska ta fram underlag för detta samt se över förutsättningarna att finansiera en huvudstudie i Delegationens regi under 2020.

De tre externa mötena som Delegationen bjöd in till var uppskattade, se sammanslaget index för *kundnöjdhet* nedan. Mötena var seminariet om cirkulära krav i offentlig upphandling samt två möten för Delegationens Referensgrupp.

Cirkulära krav + Referensgruppen + Kick-off		
	Antal	Andel
1	0	0,0%
2	1	1,2%
3	11	13,1%
4	45	53,6%
5	27	32,1%
Deltog ej	0	0,0%

Totalt antal visningar av seminariet om cirkulär krav i offentlig upphandling är 195, vilket är ett ovanligt bra resultat (sändes via Tillväxtverkets webkanal).

Delegationen/enskild ledamot har under 2019 också

- svarat på en remiss om Agenda 2030-Delegationens slutrapport
  - gjort ett inspel till den nationella strategin för cirkulär ekonomi som regeringen ska ta fram (BP2020)
  - presenterat Delegationens arbete vid cirka 25 möten anordnade av externa intressenter
-